

Fruitmot (*Cydia pomonella*): Maatregelen in de biologische perenteelt

Probleem

Fruitmot is een belangrijke plaag in de biologische fruitteelt. Zij tast appels, peren, walnoten en andere gewassen aan en veroorzaakt economische verliezen in de fruitproductie. De gevoeligheid van peren voor fruitmot kan variëren tussen jonge en oudere vruchten.

Oplossing

In de biologische perenteelt kunnen verschillende maatregelen worden toegepast, waarbij preventieve en directe maatregelen worden gecombineerd.

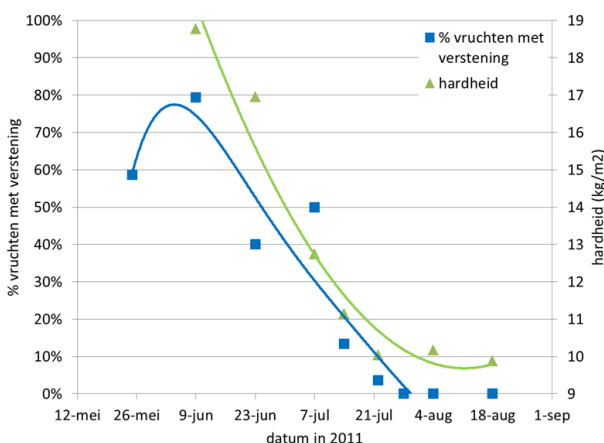
Voordelen

Het gebruik van voorspellingsmodellen in combinatie met passende bestrijdingsmaatregelen vermindert de schade en gaat de opbouw van de populatie tegen

Praktische aanbevelingen

Gevoeligheid van peren

- Uit onderzoek blijkt dat er weinig aantasting optreedt in jonge Conferenceperen in de eerste weken van de ei-uitkomst periode. De rupsen bleken niet te overleven. De gevoeligheid hangt af van de hardheid van de peren en de vorming van stenigheid (figuur 1). Ook Bartlettperen zijn als zij jong zijn, weinig gevoelig.
- Later in de zomer treedt bij oudere Conferenceperen juist veel meer schade op door fruitmot dan bij het appelras Elstar. In Noord-Italië is Abate Fetel de gevoeligere cultivar.
- De jonge larven hebben later in de zomer meer succes, zowel de verstening als de hardheid nemen af.
- De overgang van weinig gevoelig naar gevoelig varieert van jaar tot jaar en hangt af van het moment in het jaar dat de vlucht van fruitmot start (vroeg of laat), de ontwikkeling, en de hardheid en stenigheid van de peren. Een vroege bloei is de eerste aanwijzing voor een vroege vruchtgevoeligheid. De start van de gevoeligheid van peer kan variëren van de tweede week juli tot begin augustus (in Nederland).



Figuur 1. Percentage Conferenceperen met verstening (blauwe lijn) en de hardheid van de peren (groene lijn). De verandering in vatbaarheid van de vruchten was in 2011 rond begin juli. H. Helsen, M. Polfliet, M. Trapman, 2013.

Toepassingskader

Thema

Gewasproductie, gematigd fruit

Trefwoorden

Plaagbestrijding, peer

Context

Noord- en Midden-Europa

Toepassingsmoment

Gedurende het jaar, afhankelijk van de maatregel

Periode van impact

Juni tot september

Meest geschikt

Alle maatregelen moeten worden gecombineerd om het beste resultaat te bereiken



Foto 1. Fruitmotschade bij de oogst van Conferenceperen op 7 september 2020. Eén larve ruïneerde drie peren. Foto: G. Brouwer, Delphy.



Foto 2. Inboringen van fruitmot in jonge vruchten van het ras Pierre Corneille op 19 juli 2021. Pierre Corneille is zeer gevoelig voor fruitmot. Het larvenstadium in de vruchten is het laatste larvenstadium. Foto: G. Mulder, fruitteler.

Foto 3 en 4. Het begin van de larvale aantasting in deze Conference peer is bij de kelk. Foto gemaakt vlak voor de oogst op 26 augustus 2020. Foto: G. Brouwer, Delphy.



Maatregelen

- Preventieve maatregelen: zorg dat fruitmot niet kan overwinteren en voorkom een haard met fruitmot (geen bamboestokken, geen houtstapels en geen stapels met voorraadbakken in de boomgaard)¹
- Uitsluitingsnetten per rij (enkelrij) is de beste strategie (blijkt uit onderzoek in Italië en Frankrijk)
- Gebruik feromoonverwarring²
- Spuit granulosevirus (specifiek voor fruitmot) op uitkomende eieren. Deze methode is doeltreffender in landen met 1-1,5 generaties (Noord/Midden-Europa) dan in Zuid-Europa met meer generaties.
- Gebruik in de herfst nematoden op de stam om overwinterende larven te doden.³
- Stimuleer nuttige insecten (biodiversiteit, bloemen, hagen)⁴
- Pas Tracer/Spinosad toe (check de registratie en toelating in de fruitteelt in uw land)

Meer informatie

Verder lezen

- Helsen, H., Polfliet, M., Trapman, M. 2013. Fruitmot op peer. Hoe dichterbij de oogst van Conference, hoe meer kans op aantasting. (Nederlands)

Weblinks

1. Adolphi, C., Oeser, N. 2023. Praktijksamenvatting Bamboe en dood hout: Haal ze eruit! Preventieve maatregelen ter vermindering van fruitmot in biologische boomgaarden. FÖKO. BIOFRUITNET.
 2. Adolphi, C., Oeser, N. 2023. Praktijksamenvatting Feromoonverwarring: Sleutelelement van een succesvolle bouwsteenstrategie tegen Cydia pomonella in de biologische appelteelt. FÖKO. BIOFRUITNET.
 3. Adolphi, C., Oeser, N. 2023. Praktijksamenvatting Nuttige nematoden tegen fruitmot in de biologische appelproductie. FÖKÖ. BIOFRUITNET.
 4. Warlop, F., Kienzle, J. 2022. Praktijksamenvatting Voorkom fruitmotschade: Spaar natuurlijke vijanden. GRAB. BIOFRUITNET.
- Kijk op het Organic Farm Knowledge platform voor meer praktische aanbevelingen over fruitmot.

Over deze praktijk samenvatting

Uitgever: Delphy, Agro Business Park 5
6708 PV NE-Wageningen
+31-317491519, <https://delphy.nl>
Auteur: Gerjan Brouwer
Contact: g.brouwer@delphy.nl
Vertaling: Delphy



Review: Ilsa Phillips (IFOAM Organics Europe), Lauren Dietemann (FiBL)
Permalink: organic-farmknowledge.org/tool/45983
Projectnaam: BIOFRUITNET- Boosting Innovation in ORGANIC FRUIT production through stronger networks
Projectwebsite: <https://biofruitnet.eu>
© 2023

